

Spis treści

Wstęp.....	5
Cele, zakres i metod)' pracy.....	5
Baza źródłowa	9
Stan badań.....	15

CZĘŚĆ PIEKWS/A

Możnowładztwo i rycerstwo ziemi gosrynińskiej - dobra własne

Awdańcy.....	24
Awdańcy z Suserza, Modły i Popiardowa	24
Awdańcy ze Słupa i Modry	31
Betiny	34
Beliny i Prawdvice z Brzozowa.....	34
Beliny z Ostrowca lub Ostrowiec	45
Dołęgowie	46
Dołęgowie z Bab.....	46
Dołęgowie z Grabi i Kątów.....	51
Dołęgowie z Jastrzębi	53
Dołęgowie z Rogożewa i Kobiernik.....	54
Dołęgowie z Sierakowa	58
Dołęgowie z Sokołów.....	63
Gozdawowie.....	72
Gozdawowie z Bieniewa.....	72
Gozdawowie 7. De.bska	75
Gozdawowie z Gawłowa i Żukowa	78
Go/.dawowie z Giżyc	90
Gozdawowie z Lubiewa, Źdżarowa i Kątów.....	101
Gozdawowie z Lubikowa i Osmolina	103
Gozdawowie z Roszków i Jasięca	105

Gozdawowie z Wi tuszy.....	109
Grzymałowie.....	112
Grzymałowie z Głogowca.....	112
Grzymałowie z Jukowa.....	116
Grzymałowie z Klonowca.....	118
Grzymałowie z Piorrowa i Sójek.....	121
Grzymałowie z Raciborowa.....	127
Grzymałowie z Rybia i Stawu.....	132
Grzymałowie z Siemianowa.....	135
Junosze.....	137
Junosze z Czerniewa i Kiernozi.....	137
Junosze ze Stepowa.....	144
Junosze z Życka.....	149
Mieczysław z Jernielna (Imielna), Wilkowyi i zaginionych Szerzyców.....	155
Ogorkowcy.....	161
Ogorkowcy z Kurna.....	161
Ogorkowcy z Pacyny.....	171
Ogorkowcy z Zaborowa.....	175
Pomianowie z Solca i Wrzącej.....	179
Prawdzyce.....	185
Prawdzyce z Koszelewa (Piwowie).....	185
Prawdzyce / Luszyna.....	191
Prawdzyce ze Szczawina.....	193
Prawdzyce z Tokar.....	208
Prawdzyce z Trzebka.....	215
Prusowie ze Słubic i Studzianca.....	225
Radwanowic z Rybna.....	234
Rogale.....	242
Rogale z Hłowa.....	242
Rogale z Piorrkowa.....	251
Rogale ze Słonkowa.....	255
Rogale ze Swarocina.....	257
Rogale z Zaluskowa.....	266
Rolicze.....	269
Rolicze z Górek w parafii Białotarskiej.....	269
Rolicze z Podczach.....	272
Ślepowrony z Lesniewic.....	274
Wężyki.....	277
Wężyki z Cielmowa.....	277
Wężyki z Jaskńca.....	283

Węzyki 7, Kozłowa Szlacheckiego	290
Węzyki z Mnicha	295
Posiadacze dóbr 7, kilku rodów heraldycznych	301
Dobra Kuznocino	301
Posiadacze dóbr Łanięta i Suchodębie	303
Posiadacze Wiączmina	306
Posiadacze Wieszczyć	310
Posiadacze dóbr o nieokreślonej przynależności heraldycznej	312
Posiadacze Arciechowa	312
Posiadacze dóbr Białe	314
Posiadacze dóbr Chruślc-Byki	319
Posiadacze Gnój na Małego (Gnojenka)	321
Posiadacze Januszewa	322
Posiadacze Koniadzyna i Sierochowa (Sierakowa)	324
Posiadacze Maliny	326
Posiadacze Muchnic	327
Posiadacze Osin i Kuczkowa pod Gosryiinem	330
Posiadacze dóbr Pomorzany	331
Posiadacze Rykowa i Gotcbiewka	335
Posiadacze Wirkowic	338
Podsumowanie	342

CZĘŚĆ DRUGA

Rozdział I. Moźni i rycerze w dobrach książęcych i kościelnych ziemi gostynińskiej w XIV i XV w. oraz wójtowie i rządcy w dobrach rycerskich	347
Tenentariusze, rządcy, wójtowie i inni rycerze w dobrach książęcych	347
Uwagi wstępne	347
Gosrynin i osady książęce w pobliżu miasta	350
Gąbin i osady książęce w pobliżu miasta	357
Dobra książęce Włodzisbiwa i plockiego	366
Własność książęca i rycerska w Rozlazłowie	372
Wnioski końcowe	375
Tenentariusze, faktorzy i wójtowie w dobrach kościelnych	376
Dobra biskupstwa poznańskiego	376
Dobra biskupstwa plockiego i kapituły plockiej	382
Dobra klasztoru norbertanek plockich	386
Podsumowanie	391
Wójtowie i rządcy w dobrach rycerskich	391

Rozdział II. Służba książęca i rola nadań książęcych w kształtowaniu możn o władztwa i zamożnego rycerstwa Mazowsza (i ziemi gostynińskiej) od końca XIII w.....	399
Wstęp	399
Służba dworska. Dworzanie, wiek rozpoczęcia służby i wiek sposobny do objęcia urzędu	399
Urzędnicy dworscy.....	
Urzędnicy centralni, cerytorialni i ziemscy.....	408
Urzędnicy administracyjni: rządcy i starostowie.....	421
Nadania dóbr książęcych na Mazowszu od końca XIII do schyłku XIV w. .	425
Nadania Bolesława II	426
Nadania Wańka płockiego	430
Nadania Siemowita II księcia wiskiego.....	431
Nadania Trojdcna księcia czerskiego	432
Nadania Bolesława Wańkowica	435
Nadanie Kazimierza księcia warszawskiego . . .	439
Nadania -Siemowira III Trojdenowica	441
Nadania Janusza I i Siemowita IV w początkach rządów , ...	445
Nadania Siemowita IV	44?
Uwagi końcowe o nadaniach książęcych. Rozliczenia z biskupami poznańskimi poprzez nadania ziemi w XIII w.	450
 Rozdział III. Rola możnowładztwa i rycerstwa w fundacjach kościołów parafialnych w XIV i XV w. na obszarze ziemi gostynińskiej	455
Wnioski końcowe	465
Zakończenie	468
Aneks 1. Wartość obiektów i przedmiotów zwi/a/anych z fundacją kościoła parafialnego na Mazowszu w XIV i XV w.	482
Aneks II. Płock, 15 IX 1399 r- Jakub biskup płocki eryguje parafię Mnich, fundowana, przez podkomorzego Szczepana z Ciechomic, który przykłada swoją pieczęć do dokumentu biskupa	483
Aneks III. Mapa. Ziemia gostynińska w drugiej połowie XV w., dobra możnowładcze	
Wykaz skrótów.....	486
Bibliografia.....	491
Abstract.....	507
Indeks osób i nazw geograficznych	510